

T.C.
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 32657917-610-36335
Konu : Soru Önergesi (7/542)

11/03/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi yazı ekinde alınan; İstanbul Milletvekili Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU tarafından Başbakanımız Sayın Prof. Dr. Ahmet DAVUTOĞLU'na yöneltilen ve Bakanlığımız koordinatörlüğünde yazılı olarak cevaplandırılması uygun görülen 7/542Esas Numaralı yazılı soru önergesine ilişkin hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Sema RAMAZANOĞLU
Bakan

EK :
Soru Önergesi Cevabı (3 sayfa)

DAĞITIM :

Gereği: Bilgi:
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına Başbakanlığa

Güvenli Elektronik İmzalı
Aşılı ile Ayrılır

13.1.03/2016

ESAT TUNA
V.H.K.İ

*Bu belge elektronik imzalıdır. İmzalı suretinin aslını görmek için <https://bys.aile.gov.tr/EvrakDogrulama> adresine girerek (Z9exQI-altnaf-SfcU5Q-DW0n5i-H6EStorh) kodunu yazınız.

SORU 1: İhtiyaç sahibi engelli ve yaşlının gelir alabilmesi için aile ve akrabalarının toplam gelirlerine bakılmasının sebebi nedir?

SORU 9: Yasa değişikliği ile ihtiyaç sahibi engelli ve yaşlının devletten gelir alabilmesinin aile ve akrabalarının toplam gelirlerine bağlanması; engelli vatandaşlarımızın aile içerisinde ekonomik dezavantajlı konumunu arttırması nedeniyle insan hakları ihlali değil midir?

CEVAP 1-9: Gerek 2022 sayılı Kanun uyarınca verilen engelli ve yaşlı aylıkları gerekse 2828 sayılı Kanun kapsamında uygulanan Evde Bakım Aylıkları kişilerin sadece engelli ve/veya yaşlı olması şartına değil aynı zamanda ekonomik olarak muhtaç olma şartına da bağlıdır.

Refah hanede paylaşılan bir durumdur. Hanedeki bireylerin gelir ve ortak harcamaları hane içerisindeki ortak yoksulluk ya da zenginlik durumunu ortaya koymakta; bu durum aylık başvurusunda bulunan kişinin muhtaçlık durumunu belirlemektedir. Hane refahının göz ardı edildiği, sadece kişisel değerlendirmeler yapıldığı takdirde haksız uygulamalar ortaya çıkacak, varlıklı hanelere haksız ve/veya mükerrer yardım yapılması, kamuoyunu rahatsız edecek, pek çok şikâyetlere yol açabilecektir.

SORU 2: 2022 ve 2828 sayılı yasalarda engelli maaşı ve evde bakım maaşlarına hak kazanmak için belirlenen gelir kriterleri nasıl tespit edilmiştir?

CEVAP 2: Kanun koyucu söz konusu aylıkların ödenmesine dayanak oluşturan 2022 sayılı ve 2828 sayılı Kanunlarda engellilik ve/veya yaşlılık şartlarının yanı sıra muhtaçlık şartını getirerek geliri belirli bir düzeyin altında bulunan engelli ve yaşlı vatandaşlarımızın desteklenmesi yönünde hüküm koymuştur.

SORU 3: Türkiye’de 2010-2015 yılları itibariyle evde bakım ücretleri ne kadardır?

CEVAP 3: Türkiye’de 2010-2015 yılları itibariyle 2828 sayılı Kanun’un Ek 7’nci maddesi kapsamında verilen evde bakım yardımı tutarı aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Yıllar	Aylık Tutar (TL)
2010	544,44
2011	599,21
2012	673,31
2013	730,28
2014	769,98
2015	830,84

SORU 4: Engelli ve yaşlılara evde bakım yapan bir aile ferdinin aylık 572 TL gelirin olması hem evde bakım hem de aile geçimi için yeterli midir?

CEVAP 4: 2828 sayılı Kanun'un Ek 7'nci maddesi kapsamında uygulanan Engelli Evde Bakım Aylıkları 2016 Ocak-Haziran dönemi için 888,17.-TL olarak belirlenmiştir. Muhtaçlık kriteri sınırı hanenin toplam geliri olmayıp aylık hane gelirin hanede yaşayan kişi sayısına bölünmesi ile elde edilmektedir.

Bununla birlikte muhtaçlık kriteri tutarı hesaplanırken hane içinde birden fazla bakıma ihtiyacı olan engelli bulunması hâlinde, bakıma ihtiyacı olan birinci engelliden sonraki her bakıma ihtiyacı olan engellinin iki kişi olarak değerlendirilmesine başlanarak vatandaşlarımız lehine uygulamaya geçilmiştir.

SORU 5: Engelli ve yaşlılara evde bakım yapan aile fertlerinin çalışmamasının aile geçimine getirdiği yükün dikkate alınmamasının sebebi nedir?

SORU 6: Engelli, yaşlı yurttaşlarımız ve hane halkının aylık 572 TL gelir ile hangi ihtiyaçlarını gidermesi öngörülmüştür?

CEVAP 5 - 6: Engellilerin evde bakımına destek için verilen sosyal yardımlar kapsamında 2016 Ocak-Haziran dönemi için aylık 888,17.-TL tutarında sosyal yardım ödemesi yapılmaktadır.

Söz konusu sosyal yardımın verilme amaçlarından biri engelli vatandaşlarımıza bakım yapan aile fertlerinin çalışmamasının aile geçimine getirdiği yükün hafifletilmesidir.

SORU 7: 2022 ve 2828 sayılı yasalarda engelli maaşı ve evde bakım maaşlarına hak kazanma şartlarında yapılan değişikliklerin gerekçesi nedir?

CEVAP 7: 2022 ve 2828 sayılı Kanunlarda yapılan değişiklikler ile birlikte vatandaşlarımız lehine uygulamalar getirilmiştir.

Bu kapsamda örneğin 2022 sayılı Kanun'da 2013 yılında yapılan değişiklikle yaşlı ve engelli aylıkları için uygulanan muhtaçlık sınırı, Bütçe Kanununda belirtilen 1620 gösterge rakamı ile memur maaş katsayısının çarpımından bulunan 124,40 TL'den hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarı 16 yaşından büyükler için belirlenmiş olan asgari ücretin aylık net tutarının 1/3'üne (2016 Ocak - Haziran dönemi için 392,49.-TL) yükseltilmiştir.

2014 yılında 2828 sayılı Kanun'un Ek 7'nci maddesinde, "Her ne ad altında olursa olsun her türlü gelirler toplamı esas alınmak suretiyle, hane içindeki kişi başına düşen gelir tutarı, asgari ücretin aylık net tutarının 2/3'ünden daha az olan (2016 Ocak – Haziran dönemi için 784,98.-TL) engellilerin muhtaç sayılacağı ve bunlardan bakıma ihtiyacı olan engellilerin evde bakımının desteklenmesi amacıyla sosyal yardım ödeneceği, ortalama aylık gelir tutarının hesaplanmasında, hanede birden fazla bakıma ihtiyacı olan engelli bulunması hâlinde, birinci bakıma ihtiyacı olan engelliden sonraki her bakıma ihtiyacı olan engellinin iki kişi sayılacağı" hükmü yer almaktadır.

SORU 8: 2012-2015 yılları arasında kamu ve özel sektörde istihdam edilen engelli vatandaşlarımızın sayısı kaçtır?

CEVAP 8: Kamuda istihdam edilen engelli memur sayıları Devlet Personel Başkanlığının 2015 Aralık verilerine göre aşağıdaki tabloda belirtilmektedir:

Yıllar İtibariyle İstihdam Edilen Engelli Memur Sayıları			
Dönem	Kadın	Erkek	Toplam
2012	5.739	21.575	27.314
2013	7.053	25.734	32.787
2014	7.473	26.605	34.078
2015	9.170	31.486	40.656
2015/2*			42.606

2015/2 * yerleştirmelerine ilişkin (1.950 kadro) atama bilgileri kamu kuruluşlarınca Devlet Personel Başkanlığına henüz bildirilmemiştir.

İŞKUR verilerine göre kamu kurumlarında ve özel sektörde istihdam edilen işçilerin verileri aşağıdaki tabloda belirtilmektedir:

Yıllar	Başvuru	İşe Yerleştirme		
		Kamu	Özel	Toplam
2015 (Ağustos)	21.464	175	14.565	14.740
2014	77.632	232	26.118	26.350
2013	76.235	287	34.189	34.476
2012	83.955	398	35.133	35.531